

Opschrift

Vergadering van 21 april 2020

Nummer: 2020_MV_00136

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jef Van Pee: Expo Van Eyck - verlenging na Corona

Raadslid(-leden):

Jef Van Pee - CD&V

Bevoegd: Sami Souguir

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In De Gentenaar van 10 april lazen we dat nog niet alles duidelijk was hoe het verder moet met de expo Van Eyck in het Museum voor Schone Kunsten.

Een aantal vragen werden in de krant reeds beantwoord, maar er blijven nog wat onzekerheden.

Vraag:

- Is er ondertussen duidelijkheid hoe het nu verder moet met deze expo?
- Zijn er al oplossingen voor de ongeveer 145.000 verkochte toegangskaarten? Zo ja, welke oplossing is er?

Antwoord

22 april 2020

We hebben op 9 april inderdaad gecommuniceerd om het Van Eyck-jaar met zes maanden te verlengen, tot juni 2021. Veel organisatoren zagen immers hun maandenlange – soms zelfs jarenlange – harde werk door de coronacrisis in het water vallen. Sommige organisatoren keken naar het verplaatsen of verlengen van hun initiatieven tot het najaar. De Floraliën – in het teken van Van Eyck, bijvoorbeeld, werden meteen een jaar uitgesteld.

Om een overvol najaar programma te voorkomen en om een aantal initiatieven alsnog binnen het kader van het 'Van Eyck-jaar' te kunnen laten plaatsvinden leek het ons evident om na de maatregelen een doorstart te geven aan het themajaar.' Dit uiteraard onder voorbehoud hoe lang welke maatregelen van kracht blijven en welke invloed dat heeft op de organisatie.

Wat de tentoonstelling 'Van Eyck. Een optische revolutie' in het MSK – de start van het Van Eyck-jaar – die nog tot 30 april zou lopen, betreft hebben we in de eerste plaats het verloop van de afgekondigde maatregelen moeten afwachten.

Na, in eerste instantie, de verordening van de burgemeester sloot de tentoonstelling de deuren op vrijdag 13 maart. De tijdelijke sluiting was toen voorzien tot en met 31 maart. Het ministerieel besluit dat daar snel volgde voorzag een sluiting tot en met 3 april.

Aan de tentoonstelling hebben 73 bruikleengevers hun medewerking verleend. Aansluitend op de sluiting van de tentoonstelling is onmiddellijk aan elke bruikleengever per e-mail de vraag gesteld om de periode van de bruikleen uit te breiden en de verlenging voor de duur van de sluiting te overwegen.

Het antwoord op die vraag bleef echter, voor het merendeel van de bruiklenen, uit.

De doorlooptijd van het goedkeuren van bruiklenen in de aanloop naar de tentoonstelling heeft in veel gevallen verschillende maanden, soms zelfs jaren in beslag genomen. Gezien de omstandigheden in bepaalde landen vb. Italië, Spanje, de Verenigde Staten is het weinig evident om de verlenging van de moeizaam verkregen bruiklenen te bekomen. Overheden moeten in veel gevallen immers ook hun akkoord verlenen (vb. vervullen van douaneformaliteiten, aanpassing van uitvoervergunning).

Alleen al omwille van de bruiklenen bleek al snel dat een substantiële verlenging van de tentoonstelling geen evidente zou zijn.

Daarbij komt dat bijvoorbeeld het merendeel van de gegunde overheidsopdrachten 4 mei als einddatum heeft en verlengd en of opnieuw onderhandeld zou moeten worden. In elke bruikleenovereenkomst werden bovendien specifieke klimatologische eisen opgenomen waaraan het MSK moet voldoen om de werken voor een beperkte periode tentoon te mogen stellen.

Zo is de belichtingstijd van de objecten beperkt en is de belichting in de tentoonstelling afgestemd op een maximale tentoonstellingsduur van 90 dagen. Als de duur van de tentoonstelling verlengd zou worden en dus meer dan 90 dagen, zoals oorspronkelijk voorzien, zou bedragen zou een substantieel deel van de tentoongestelde werken – vb. het wandtapijt, de miniatures, de tekeningen, de getijdenboeken – niet langer te zien kunnen zijn. Zo'n beperkingen zijn voor deze uitzonderlijke kunstwerken die deel uitmaken van het wereldpatrimonium niet onderhandelbaar.

Zoals jullie weten zijn om aan de eisen van de bruikleengevers te kunnen voldoen, voorafgaand aan de tentoonstelling, infrastructurele ingrepen gebeurd. Ondanks deze ingrepen kent het museumgebouw echter nog steeds een aantal beperkingen. Om aan de

strengere eisen met betrekking tot gemiddelde temperatuur en relatieve vochtigheid op zaal en in de tentoonstellingsvitruines te voldoende werd er dan ook voor geopteerd de tentoonstelling in het vroege voorjaar van 2020 plaats te laten vinden.

Later op het jaar is de organisatie van een dergelijke tentoonstelling niet langer te verantwoorden en is het MSK met andere woorden niet langer in staat om te blijven handelen als een 'goede huisvader'.

Om die reden zijn we dan ook prioritair gaan kijken naar de resterende capaciteit van de tentoonstelling om tickethouders alsnog de mogelijkheid te geven om op een later tijdstip de tentoonstelling te bezoeken, na de maatregelen.

De optionele mogelijkheid die er was om de tentoonstelling nog te verlengen met het weekend van 1 – 2 en 3 mei, en waarnaar ik eerder al verwees, werd hierbij uiteraard meegenomen.

Maar, zoals we inmiddels weten, werden de maatregelen verlengd: eerst tot 19 april – wat omboeken opnieuw een stuk minder evident maakte.

Nu tot en met 3 mei en voor massa-evenementen zelfs tot en met 31 augustus. Dit alles maakt dat we vorige week tot het moeilijke besluit zijn gekomen dat het niet realistisch is om de tentoonstelling nog te heropenen of verlengen.

Zoals geschetst is het niet realistisch om de tentoonstelling nog te heropenen of verlengen.

Op het moment dat we de tentoonstelling, noodgedwongen, vroegtijdig hebben moeten beëindigen waren in totaal meer dan **273.000 tickets verkocht**, waarvan bijna **129.000 bezoekers** de tentoonstelling ook effectief bezochten. Ruim **144.000** tickethouders hebben de tentoonstelling dus helaas niet kunnen bezoeken.

Wat de **communicatie** hierover aan deze **tickethouders** betreft:

Zoals ik eerder al communiceerde werd door het AGB Kunsten en Design een annulatieverzekering afgesloten, specifiek, voor deze tentoonstelling. We zijn dan ook al een tijdje in overleg met de verzekeraar, en de schade-expert die als tussenpersoon in dit dossier werd aangesteld.

Nadat afgelopen donderdag, na de bekendmaking van de verlenging van de maatregelen door de Nationale Veiligheidsraad, duidelijk werd dat we de tentoonstelling niet zouden kunnen heropenen hebben wij vrijdag een overzicht van de terug te betalen tickets en andere kosten én een communicatievoorstel aan de verzekeraar bezorgd.

Hierover heeft gisteren (maandag) een overleg plaatsgevonden. De verzekeraar heeft daarbij enerzijds de acceptatie van het schadegeval bevestigd, maar we vernamen anderzijds ook dat hij een tegenexpertise wenst te laten uitvoeren om onze conclusie, dat we in de onmogelijkheid zijn de tentoonstelling te verlengen, te laten bevestigen. Een overleg tussen de expert en het MSK heeft deze namiddag plaatsgevonden.

De medewerkers van het MSK, het AGB, onze juridische dienst en mijn kabinet zijn hier dagelijks mee aan de slag en we willen hierover zo snel mogelijk duidelijkheid aan de tickethouders, de bruikleengevers en andere partners kunnen geven.

Wat de tickethouders betreft: op basis van het ministerieel besluit dat werd genomen i.v.m. culturele, maatschappelijke, ... activiteiten moeten wij, wanneer de activiteit niet opnieuw kan worden georganiseerd – en dat is hier het geval, het ticket terugbetalen aan de oorspronkelijke prijs.

Dat is, voor alle duidelijkheid, ook onze bedoeling. Het is over de modaliteiten om tot terugbetaling over te gaan dat we momenteel nog met de verzekeraar overleggen.

We trachten hierbij zo'n goed mogelijke verstandhouding met de verzekeraar na te streven. Niemand heeft er mijns inziens immers baat bij dat dit zou uitmonden in een juridisch dispuut met de verzekeraar. Anderzijds zijn wij op een punt gekomen om tot een besluit te komen.

Zodra er meer duidelijkheid is, zal het museum al wie een ticket kocht persoonlijk op de hoogte brengen.

Dat de tentoonstelling gesloten zal blijven was een harde beslissing, een die we liever niet hadden genomen. Maar de tentoonstelling is en blijft een prachtverhaal om op terug te kijken: de tentoonstelling blijft de grootste die door het MSK ooit werd opgezet. De vele waardevolle contacten die het museum de voorbije jaren legde, de indrukwekkende aandacht die gehaald werd, de waardevolle feedback die werd ingezameld van de vele bezoekers en deelnemers aan activiteiten in het museum ... nemen we allemaal mee.

Ik ben ervan overtuigd dat ze een hefboom zullen vormen voor de toekomst van het MSK.

Op het moment dat de ticketverkoop werd stopgezet was de maximum capaciteit tot met 30 april, en optioneel tot 3 mei, nog niet bereikt. Misschien was de kaap van 300.000 bezoekers wel in zicht, wie zal het zeggen?

Collega's, tot slot: het is misschien een magere troost in vergelijking met een fysiek bezoek aan de unieke tentoonstelling, maar op initiatief van Toerisme Vlaanderen kunnen we samen, in het kader van 'Stay at home museum', de virtuele rondleiding aanbieden. Evenzeer een aanrader voor wie het nog niet gezien zou hebben.
